

Marcel Seserman (Mircea Măluț) s-a născut la 9 iulie 1963. Este absolvent al Liceului Pedagogic din Năsăud (1982) și al Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, Facultatea de Matematică (1987).

A fost profesor, subprefect (1996 – 1999) și consilier ministerial (1999 – 2000).

Este editor și ziarist, bibliotecar, autor de poezie, critică literară, scenarii de film și auxiliare de matematică.

Debut în poezie, 1989 – revista *Steaua*, nr. 2, cu poezia „Mozaic”;
Debut în critica literară, sept. 1989 – revista *Astra*, nr. 9, cu articolul „Donjuanismul estetic”;

Debut jurnalistic, 1990 – *Revista 22*, 1 iunie, cu articolul „Arhitectura greșelii”;

Debut editorial, 1992 – cu volumul de versuri *Exilul lacrimii*.

Cărți publicate:

Exilul lacrimii (versuri) – 1992;

Fragmente din monografiile imperiului (versuri) – 2002, 2012
(Opera omnia);

Topografii critice (critică literară) – 2004;

Fragments des monographies de l'empire – 2006, versiune franceză de Tudor Ionescu;

Meandre (scenariu de film) – 2013;

Topografii politice. O radiografie a crizelor României de azi
(publicistică) – 2019;

Hamlet (povestit copiilor și adolescenților) – 2019;

Dicționar explicativ de termeni matematici – 2020.

Este membru al Uniunii Scriitorilor din România și al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România.

Marcel Seserman

Manifest

Contra

Patrulaterului Apocaliptic

Cum putem reconstrui omul

EDITURA CARTEX

Cuvântul sumerian ama-gi are ca sens literal „întoarcerea la mamă” și era folosit în Antichitate pentru a indica eliberarea sclavilor. Asiriologul Samuel Noah Kramer consideră că a fost prima expresie scrisă a conceptului de libertate.

Redactor: Lucian Pricop

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SESERMAN, MARCEL

Manifest. Contra Patrulaterului Apocaliptic. Cum putem reconstrui omul / Marcel Seserman ; pref. de Marcel Seserman – București : Cartex, 2022
ISBN 978-606-9604-09-0

Pentru comenzi și informații, vă rugăm să ne contactați la:

- Tel/fax: 021/323.41.30; 021/323.00.76
- Tel: 0745.069.898; 0729.951.763
- www.edituracartex.ro
- e-mail: comenzi@edituracartex.ro
- O.P. 4, C.P. 184, București

Cuprins

<i>Prefață sau Pentru că îmi pasă</i>	7
1. Unde ne grăbim?	19
2. Societatea – între nesiguranță și teamă	22
3. Verticalizarea informației	27
4. Mediul – prieten sau dușman	31
5. Împotriva Banctocrației	35
6. Împotriva Corporatocrației	41
7. Provocările Educației	48
8. Sănătatea noastră cea de toate zilele	55
9. Matricea socială / Despre relațiile dintre noi – problema păcii și a războiului	60
10. Știința și tehnologia – pentru om sau împotriva lui	65
<i>Epilog</i>	70

Unde ne grăbim?

Lumea a devenit din ce în ce mai grăbită. Dinamica schimbărilor este una foarte accentuată și acum nimeni nu mai poate să țină pasul ferm acestui ritm. Există un sentiment că timpul fuge, că clipa se evaporă mai repede acum decât în alte vremuri. Indiferent ce explicații avem: alte epoci măsurau altfel timpul, ritmul era legat de activitățile agricole, care au o periodicitate în cicluri mai lungi, timp în care mașinismul a venit cu fragmentarea timpului, aducând în scenă un ingredient al modernității numit viteză, avem o grabă în mai toate gesturile noastre. Trenurile sunt de mare viteză, mașinile sunt de mare viteză, Internetul este de mare viteză, x, y, z sunt de mare viteză! Aproape totul ni se cere astăzi să facem în mare viteză – repede, mai repede, și mai repede – și acesta a devenit laitmotivul

vieților noastre de fiecare zi. Dar, se ridică o întrebare de bun-simț: unde ne grăbim? Are omenirea de atins o țintă, una palpabilă, care stă la orizont aidoma unui vârf de munte ce se așteaptă cucerit? De ce avem senzația că ni se cere să turăm la maxim motoarele? De ce mai lucrăm cel puțin 8 ore zilnic și nu mai puțin, alocându-ne mai mult timp pentru întreținerea sănătății, sport, educație și formare, lectură, recreere, distracție, socializare? De ce pentru soț și soție, părinți și bunici, prieteni, în fine, de ce pentru toate combinațiile, ce țin de o bună comuniune între oameni, nu mai este timp? De ce trebuie ca radiografia unei zile să fie atât de anostă: cu noaptea în cap la serviciu, repede acasă la treburile casnice ce ne reclamă prezența, necesara odihnă și înapoi, ca într-un cerc sisific? Cum am ajuns atât de jos încât să savurăm cu nesaț zilele concediului de odihnă? Oare normalitatea nu este cea în care odihna este zilnică, iar concediul nu unul strict de odihnă! De ce oare toate acestea? Nimeni până acum nu a fixat o astfel de țintă, nici filosofii, deși unii cred că istoria are un sens subsumat fie cuceririi libertății omului, fie progresului, fie altui țel. Dar progresul științific și tehnologic are loc nu în virtutea atingerii vreunei ținte, ci este inerent ființei noastre. Noi ne ocupăm de știință și tehnologie grație aceluiași resort existențial potrivit căruia păsările își fac un cuib. Și chiar dacă am avea o țintă precisă, definită, acceptată

ca fiind de atins de toată lumea, tot ar trebui să ne întrebăm: pentru ce să ne grăbim? Oare este moral să sacrificăm generațiile actuale pentru atingerea mai repede a țintei în beneficiul generațiilor viitoare?! Nici de departe. Mai mult, generațiile beneficiare ar avea suficiente motive de crampe morale știind că întregul lor confort material și spiritual este clădit pe o sumă mare de sacrificii ale generațiilor care le-au precedat. Celor, puțini și interesați, care ne împing mereu de la spate, timp în care ei manifestă o extremă lejeritate în actele lor zilnice, trebuie să le spunem că ne-a cam ajuns și că, în drumul nostru, vrem să ne odihnim zilnic câte puțin și, lucru care le dă lor fiori reci, să reflectăm la modul cum trebuie schimbată lumea în bine și cum să devenim, la propriu și la figurat, stăpânii timpului nostru.

Societatea – între nesiguranță și teamă

Principala caracteristică a societății noastre de azi este nesiguranța și corolarul ei implicit este teama.

Oamenii nu mai au siguranța locului de muncă și de aici teama că mâine nu au ce pune pe masă și nu au cu ce să-și asigure traiul lor și al familiilor lor. Decizii reci și cinice, dictate de un calcul în care contează doar o singură variabilă, profitul, fac ca într-o clipă mii de oameni să fie dați în șomaj, cu o protecție precară, pe termen scurt.

Oamenii nu mai au siguranța că ceea ce consumă zilnic este sănătos, suficient de bine controlat, așa încât să nu le fie afectată sănătatea. În goana după profit și în spatele unei publicități agresive, producătorii și procesatorii de alimente sfârșesc prin a comercializa surrogate, apetisant ambalate, care, de

cele mai multe ori, nu au nimic de-a face cu esența naturală a produsului.

Oamenii nu mai au siguranța propriei vieți în spațiile publice sau private. Actele de o violență extremă, ce s-au înmulțit nepermis de mult în ultima vreme, nesiguranța edificiilor publice, uneori executate cu nerespectarea unor minime norme de siguranță, grație neglijenței și corupției, precaritatea infrastructurii în transporturi, toleranța excesivă a autorităților față de actele agresive și de mediile interlope, apatia, neglijența și iresponsabilitatea instituțional-decizională, toate acestea, care le pot curma brutal existența, fac ca oamenii să trăiască într-o atmosferă a nesiguranței, sub spectrul temerii zilnice.

Oamenii nu mai au siguranța conservării economiilor lor, aflate la cheremul speculatorilor bancari și financiari, care creează crize artificiale, evaporând într-o clipă toată truda lor acumulată în ani de zile. Valoarea acumulată a muncii lor are o evoluție grafică extrem de imprevizibilă, fiind funcție de n ecuații cu m variabile în care se regăsesc indici de inflație, evoluții valutare, indici bursieri, declarații politice, manipularea piețelor de capital, speculații financiare, conflicte comerciale, politice sau militare, dezastre naturale etc., oricând fiind supusă unei drastice devalorizări, fără ca instituțiile financiare,

cele de asigurări private sau de stat să garanteze recuperarea pierderilor.

Oamenii nu mai au siguranța pe care ar trebui să le-o confere asistența medicală gratuită. Cu foarte mici excepții, pe care societatea înțelege să le suporte, majoritatea cetățenilor achită, atunci când poate, costuri enorme pentru serviciile medicale și cetățeanul are sentimentul că, odată îmbolnăvit, sistemul te stoarce de bani, falimentându-te, apoi te abandonează și nu-ți mai rămâne decât să-ți aștepți resemnat sfârșitul. Acest aspect a condus la o situație extrem de deplasată în care foarte mulți fac *turism medical* – semn evident al prezenței unei anomalii sistemice –, tocmai pentru a beneficia de înlesniri medicale. În schimb, publicitatea făcută unor medicamente, cu efecte îndoielnice dacă nu chiar periculoase, este din ce în ce mai agresivă, după cum industria farmaceutică este una cu un lobby la fel de agresiv și, nu de puține ori, e coruptoare, obținând înlesniri legislative nepermise și facilitând decidenților (oameni politici, medici etc.) fel de fel de bonusuri, cetățeanul fiind o variabilă neglijabilă într-o ecuație în care interesează strict aria profitului.

Oamenii constată că pentru educație, care ar trebui să fie gratuită, cheltuiesc sume importante de bani, tocmai într-o perioadă când se gândesc cum să-și construiască viitorul și au nevoie de resurse financiare pentru a face față primelor provocări existențiale. Un

elev dintr-o familie săracă este din start dezavantajat în școală atâta vreme cât manualele și rechizitele nu sunt gratuite, după cum mulți studenți, mai ales din spațiul occidental, în loc să aloce timpul învățaturii, trebuie să muncească pentru a-și plăti studiile sau ratele împrumuturilor destinate taxelor școlare care se măresc într-un ritm halucinant. Pe de o parte. Pe de altă parte, constată neputincioși cum, pe zi ce trece, calitatea învățământului scade, astfel încât generațiilor noi le vine greu să preia, desigur critic dacă este nevoie, moștenirea generațiilor trecute și să-și formeze o proiecție viabilă pentru viitor.

O altă trăsătură a lumii noastre este goana nebună după bani și corolarul ei, implicit, concurența acerbă, prezentată ca un rău necesar de dinamizare și dezvoltare economică, dar care generează totuși un stres imens pentru miliarde de oameni. În acest sens, cu un cinism greu de tolerat, cei responsabili de această stare de lucruri își caută suporteri printre marii filosofi sau teoreticieni economiști, care în fapt niciodată nu au creditat capitalismul sălbatic propovăduit de apostolii Noii ordini. Încă din Antichitate – un bun exemplu aici este Aristotel – se evidențiază faptul că banii sunt utili pentru toți, doar în măsura în care aceștia au o funcție morală ca strict intermediari în schimbul de mărfuri și nicidecum nu-și însușesc un rol speculativ (de exemplu prin cămătărie, de altfel mult

timp interzisă de popoare, considerată fiind imorală). Dacă mai adăugăm faptul că o concurență feroce conduce inevitabil la acte de corupție și la proliferarea practicilor sulfuroase în spațiul financiar și comercial, avem tabloul trist a ceea ce înseamnă factorul bani în viața noastră cotidiană.

Lipsa unor idealuri înalte, ancorate pe coordonate umanitare, este încă o cauză a feței hidoase pe care o are societatea contemporană. Înțelegând deformat, deopotrivă, știința și religia, societatea noastră de azi a produs un divorț dureros între inimă și rațiune, cu efecte tragice asupra viziunii de ansamblu a lumii. Solidaritatea, generozitatea, camaraderia, întrajutorarea, compasiunea, fraternitatea, echitatea, angajamentul, empatia, toleranța și alte cuvinte cu o semantică asemănătoare au sfârșit prin a nu mai avea corespondențe în realitatea noastră cotidiană, subjugată de imperativul bogăției și al consumismului, care induc egoism, ferocitate, agresivitate, lăcomie, dușmănie, ură, lipsa de scrupule, adică tot ce este mai întunecat în om, transformându-l în ceea ce latinii avertizau: „Omul este lup pentru om!”

Verticalizarea informației

Presa are obligativitatea de a fi responsabilă, profesionistă, de a practica o informare corectă și la timp a publicului – fără a practica manipularea – cu știri care au o reală consistență și utilitate. Acest lucru presupune ca presei să i se creeze un cadru de reală libertate și independență față de Stat, față de mediul privat și de influențele străine.

Există aproape în fiecare moment câte o temă importantă, care poate să facă obiectul analizei în paginile sau pe ecranele media: crizele sau creșterile economice, încălzirea globală, impunerea energiilor alternative, descoperiri științifice uluitoare, noi evoluții în științele sănătății, noi perspective educaționale, evenimente culturale, evoluții politice, dinamica istorică, proiecte de legi pe diverse teme, situația

ecologică a unor situri / habitate, prezentarea unor personalități exponențiale etc.).

Apoi, presa în general, Televiziunea, în special, trebuie să aibă o puternică amprentă instructiv-educativă, contribuind la formarea armonioasă, mai ales a tinerei generații.

O analiză, chiar neexigentă, ne arată că presa nu are o strategie coerentă de a publica / difuza materiale care să contribuie, substanțial, la formarea unui corp de tineri dedicați în educație, medicină, matematică, economie, cercetare, inginerie, tehnologie, științe umaniste, mediu etc.

Nu în ultimul rând, cum presa, în general, Televiziunea, în special, au puterea de a impune în spațiul public o persoană, cred că au datoria morală să cultive personalități și nu mediocrități, întrucât acestea devin rapid repere, urmate de largi segmente ale populației, în comportament, viziune și reflexe.

O privire globală ne arată că prezența în media a vedetelor inconsistente este superioară față de cea a personalităților care au o formație solidă.

Acum, însă, din păcate, majoritatea patronilor media și gazetarii angajați în companiile acestora au o cu totul altă viziune, subsumată puterii politice și puterii banului, în disprețul minimei morale.

Banii dictează ratingurile, prezența, excesivă!, a reclamelor / publicității, emisiunilor îndoielnice, promovarea unor interese în dauna publicului larg, manipulările, dezinformările.

Toate cele de mai sus sunt posibile pentru că mass-media a încăput pe mâna bogaților care au împins-o spre coprofagie, coprofilie și copromanie și nu spre cultivarea valorilor, a bunului-simț și a știrilor pozitive.

Așa s-a ajuns la „imbecilizarea prin televiziune” (Giovanni Sartori), la „simulacre și simulare” (Jean Baudrillard) și am putea continua cu astfel de sintagme ajungând să scriem o carte consistentă (parafrazând după Tom Phillips – „Oamenii: scurtă istorie despre cum am stricat totul”) – „Presa: lungă istorie despre cum am stricat totul”.

Apoi, mai nou, ne-au inundat rețelele sociale. Milioane de oameni simt nevoia să devină ad-hoc gazetari și inundă spațiul public cu miliarde de informații anoste, dizgrațioase și futele. Informația a ajuns să fie manipulată fără discernământ, atât de gazetari, cât și de cei care își doresc să-i imite pe aceștia.

Suntem astfel sub presiunea și agresivitatea breaking și a fake news-urilor, a unor simulacre ale comunicării urmare a vidării de sens, a unei comunicări ce retopografiază realul și-i construiește clone, astfel încât consumatorul de informație nu mai știe